

Vrouwenquotum? Neem een voorbeeld aan de topsport

(1) De vrouwen waren in het nieuws deze week. Niet zozeer in de sport, maar in het algemeen. De SER¹⁾ adviseert grote bedrijven een vrouwenquotum in te voeren, om er eindelijk eens in te slagen dertig procent vrouwen in topfuncties te krijgen. Zachte maatregelen hebben niet geholpen, dus is het tijd voor harde, is de rede-

5
10

(2) De bokaal voor de meest stuitende reactie hierop gaat zonder twijfel naar Gerard van Vliet, directeur van

de Nederlandse vereniging van Commissarissen en Directeuren. Hij vindt een vrouwenquotum “ontzettend gevaarlijk”. Vrouwen die automatisch in topposities komen, kunnen niet altijd op draagvlak rekenen, wat hun positie ondermijnt, vindt hij. Puntje waar ik in kan komen.

(3) Nee, de crux zit 'm in het vervolg. Vrouwen moeten thuis wel goede afspraken kunnen maken, zodat ze voldoende ruimte hebben voor een uitdagende baan. “Een topfunctie kun je

niet zomaar erbij doen. Het gaat om veeleisende, stressvolle, moeilijke banen. Je moet 24 uur per dag aanspreekbaar zijn.” Iets met stoom en oren, toen ik dit las.

(4) Ga eens kijken in de sector waar Nederlandse vrouwen het beter doen in topfuncties dan mannen, zou ik zeggen, meneer Van Vliet. Bestaat die sector? Jazeker. Het is de topsport. Het aantal vrouwen in de topsport is ongeveer gelijk aan het aantal mannen, en kwalitatief steken de Nederlandse atletes al jaren boven hun mannelijke collega's uit.

(5) Topsport is geen topfunctie, zegt u? Dat waag ik te betwisten. Topsport is compromisloos: als je *iets* niet zomaar even erbij doet, is het dat. Zeker als je een wereldtopper bent, is de stress bijzonder hoog. De druk, altijd in elk detail door de media beoordeeld worden: daar kan de zwaarte van geen enkele topfunctie tegenop. En dan heb ik het nog niet eens over de lange periodes van huis zijn. Ja maar, atletes combineren hun werk niet met een gezin, meent u? Zeker wel. Het zijn er niet veel, maar wel steeds meer. Het bekendste voorbeeld is ongetwijfeld tennisgrootheid Serena Williams.

(6) Natuurlijk krijgen ook zij te maken met de middeleeuwse meningen-machine. Kijk alleen maar naar de reacties op tennisster Kim Clijsters, die wil terugkeren op topniveau. Wat zou dat wel niet met haar gezin doen?

En: stel je voor dat er nanny's op de

naar: Marijn de Vries

uit: Trouw, 23 september 2019

Marijn de Vries is journalist en voormalig profwielrenner.

tribune verschijnen om de kids koest te houden. Nanny's! Vaders kunnen niet voor kinderen zorgen, immers.

(7) Laat dat nou net datgene zijn wat in zulke gezinnen wél gebeurt. De vaders in deze relaties hebben geconstateerd dat hun vrouw bijzonder succesvol is in wat ze doet, en zoals het een gelijkwaardige relatie betaamt, kijken beide partners samen hoe ze daar het beste invulling aan kunnen geven.

(8) De man van oud-wereldkampioene wielrennen Lizzie Deignan stopte met koersen toen zijn vrouw zwanger bleek. Philip Deignan was bepaald geen pannenkoek, reed voor Team Ineos, maar kon niet ontkennen dat zijn vrouw succesvoller was. Dus koos hij voor de zorgrol.

(9) Zo radicaal hoeft het natuurlijk niet: met goede afspraken (hallo meneer Van Vliet) en goede opvang (hallo nanny's) kan de man er prima een eigen carrière op nahouden. Zoals andersom al decennia gebeurt, en waarvan niemand zich ooit afvroeg waarom de vrouw zich schikt. Ik hoor meneer Van Vliet namelijk alweer: waarom zou een man zich hierin schikken?

(10) Ja, waarom? Moeten we het wel schikken noemen? Ik denk het niet. Je eigen unieke gezinssituatie creëren die aansluit op beider carrières is geen schikken, dat is gewoon wat moderne mensen doen. En heus, ik verzeker u: niet alleen in de topsport.

noot 1 SER: Sociaal-Economische Raad: de belangrijkste adviesraad voor regering en parlement over sociaal-economische vraagstukken

Tekst 3 Vrouwenquotum? Neem een voorbeeld aan de topsport

“De bokaal voor de meest stuitende reactie hierop gaat zonder twijfel naar Gerard van Vliet” (regels 11-13).

Deze zin lijkt een tegenspraak te bevatten.

- 1p **23** Leg uit wat die zogenaamde tegenspraak inhoudt.
Geef antwoord in één of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.

Bepaalde passages in tekst 3 bevatten een spottende toon.

Hieronder staan zes zinnen of zinsgedeelten uit tekst 3.

1 “Puntje waar ik in kan komen.” (regels 20-21)

2 “Nee, de crux zit ’m in het vervolg.” (regel 22)

3 “Zeker wel.” (regel 55)

4 “En: stel je voor dat er nanny’s op de tribune verschijnen om de kids koest te houden. Nanny’s!” (regels 65-67)

5 “Vaders kunnen niet voor kinderen zorgen, immers.” (regels 67-68)

6 “en zoals het een gelijkwaardige relatie betaamt” (regels 73-75)

- 1p **24** In welke twee zinnen of zinsgedeelten is deze spottende toon het duidelijkst te herkennen?
Noteer de nummers van je antwoord.

- 1p **25** Hoe kan de houding van de auteur ten opzichte van het onderwerp het best worden getypeerd?

De auteur van tekst 3 is vooral

- A bezorgd vanwege de middeleeuwse meningen die nog heersen over werkende vrouwen.
- B boos omdat gesuggereerd wordt dat vrouwen geen topfunctie kunnen bekleden doordat de combinatie van topfunctie en gezin lastig is.
- C geërgerd vanwege het heersende idee dat vrouwen niet geschikt zouden zijn voor topfuncties.
- D verbaasd over de onzinnige argumenten die in de discussie over een vrouwenquotum worden geuit.

- 2p **26** Welke twee factoren zijn kenmerkend voor zowel topsport als topfuncties in het bedrijfsleven, volgens alinea 5 van tekst 3?

- 2p **27** Noem drie vooroordelen die de auteur in alinea 5 tot en met 7 van tekst 3 aan de orde stelt.

De voorbeelden van topsporters in alinea 5 tot en met 8 worden gebruikt om verschillende situaties of ideeën te illustreren.

- 3p 28 Neem de nummers uit onderstaande tabel over en geef van elk voorbeeld aan wat ermee wordt geïllustreerd.
Geef antwoord in één of meer volledige zinnen.

Voorbeeld uit tekst 3:	De auteur gebruikt dit voorbeeld om het volgende te illustreren:
Serena Williams (alinea 5)	1
Kim Clijsters (alinea 6)	2
Lizzie Deignan (alinea 8)	3

“Moeten we het wel schikken noemen? Ik denk het niet.” (regels 97-98)

- 1p 29 Welke zin geeft het best weer waarom er hier geen sprake is van schikken, volgens tekst 3?
- A Het gaat erom dat mannen en vrouwen niet beiden inleveren en dus niet beiden nadeel ondervinden.
 - B Het gaat niet om eenzijdige opoffering, maar om een gezamenlijke invulling van taken.
 - C Het is in een moderne relatie niet meer zo dat de ene partner iets opgeeft voor de andere.
 - D Het is niet eerlijk van schikken te spreken als het andersom al decennia gebeurt.
- 2p 30 Welke zin geeft de hoofdgedachte van tekst 3 het best weer?
- A Dat vrouwen niet geschikt zouden zijn voor topfuncties is een ouderwetse gedachte die in de topsport al meermaals is ontkracht.
 - B De topsport laat zien dat vrouwen door goede afspraken te maken een topfunctie met een gezin kunnen combineren.
 - C Moderne mensen kunnen ervoor zorgen dat de gezinssituatie beter dan vroeger aansluit op de carrière van de vrouw.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.